

Nieuwsbrief Familie Van Wieringen

NIEUWSBRIEF 3

DECEMBER 2008

Afbeelding van de wapens van Amarante Meermans (rechts) en Jan van Wieringen door Jan van Wieringen (1638-1719).

Wat bevat de Nieuwsbrief?

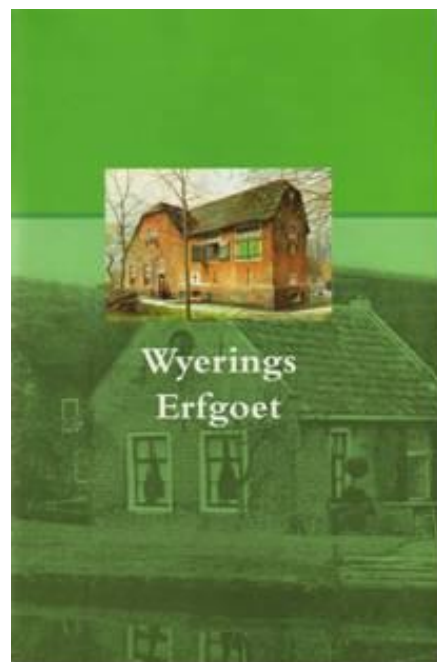
De Nieuwsbrief geeft informatie over:

- Aanvullingen op de twee boeken over de Van Wieringens
- Nieuws over de huidige Van Wieringens
- Links
- Aangeboden op Marktplaats enz
- Heraldiek Van Wieringen

Een belangrijke rubriek in de Nieuwsbrieven is dan ook de rubriek Aanvullingen op de twee boeken over de Van Wieringens. Dat zijn:

Theo van der Poel (2003). *Wyerings Erfgoed*. Roelofarendsveen: Drukkerij Bakker.

P.D. Meijer en A.M.L. van Wieringen (2005). *Van Wieringen in Rijnland*. Schoorl: Pirola Uitgeverij.

Over de geschiedenis van de Van Wieringens zijn in 2003 en 2005 twee boeken verschenen. Theo van der Poel publiceerde in 2003 zijn boek *Wyerings Erfgoed* waarin de Aalsmeerse Van Wieringens worden behandeld. Deze Aalsmeerse familie begint met Willem Claesz en diens zoon Wiering (Quirijn, Quirijng) Willemsz geboren rond 1515 te Aalsmeer.

De in dit boek behandelde Van Wieringens komen vooral voor in een beperkt aantal plaatsen in Rijnland en in de 20ste eeuw vonden emigraties plaats naar Jordanië, de Verenigde Staten en Canada.

In het boek *Van Wieringen in Rijnland* van Paul Meijer en Fons van Wieringen worden de Van Wieringens behandeld die afkomstig zijn uit Aarlanderveen-Nieuwkoop en daar terug gaan tot omstreeks 1500. In het boek komen de Aarlanderveense-Nieuwkoopse families nagenoeg volledig aan bod met inbegrip van takken in landen als de Verenigde Staten, Zuid-Afrika en Indonesië (Nederlands-Indië). Daarnaast wordt de uitgestorven familie Van Wieringen uit Woerden behandeld, deze familie voerde hetzelfde wapen in dezelfde periode (17de/18de eeuw) als één van de Aarlanderveense-Nieuwkoopse families.

Aanvulling Wierings Erfgoed, pag. 27-28.

Pieter Willemsz. van Wieringen (van der A), geboren ±1565 te Aalsmeer, overleden tussen 22-6-1615 en 15-2-1616.

Pieter Willemsz. van Wieringen koopt onder meer:

- Op 25-04-1604 een woning als huis, schuur, barg en erf en twee kampen land, samen groot omtrent 5 morgen, gelegen op de Ade.
- Op 25-04-1604 een hennepakker over de Rijt te Alkemade.
- Op 8-10-1611 drie morgen land te Alkemade.
- Op 23-7-1612 een partij land (rietland) op de Goog.
- Op 22-6-1615 een kampje land van omtrent 2½ morgen, genaamd *Bruijnsvelt*, gelegen te Alkemade.

De akte van boedelscheiding (voor schout en schepenen van Alkemade) is gedateerd 6-6-1616. De verdeling is als volgt:

Willem Pietersz. krijgt een kampje land, groot omtrent 3 morgen, achter de Ade te Alkemade. Nog een kampje land, genaamd *De Beijning*, groot omtrent 1.150 roeden, gelegen in de ban van Warmond.

Quierijn Pietersz. krijgt omtrent 5 morgen land met een huis, barg, schuur, etc., gelegen op de Ade te Alkemade.

Tonis Pietersz. krijgt omtrent 5 morgen land te Alkemade.

Claes Pietersz. krijgt een partij land genaamd *De Werfcamp*, groot omtrent 2½ morgen, gelegen in de ban van Warmond. Verder een partij land van omtrent 1 morgen, ook in de ban van Warmond. Voort snog een stuk land genaamd *De Cleijne Petten*, groot omtrent 1½ morgen, gelegen in Alkemade.

Cornelis Pietersz. krijgt een perceel land van omtrent 5 morgen 200 roeden te Alkemade.

Catrijn Claesdr. zal alle verdere goederen des boedels mogen houden (maar moet ook de schulden dragen) en belooft haar drie jongste kinderen tot hun 18de verjaardag of huwelijks staat behoorlijk op te voeden. Ze krijgt ondertussen het vruchtgebruik van de erfdelen van haar drie jongste kinderen.

(bron: ORA Alkemade, inv.nr. 71, folio 95v. Met dank aan Theo van der Poel en Marcel Kusse).

Aanvulling Wierings Erfgoed, pag. 55-59.

15-6-1765 Dirkje Jacobsdr Ruijgrok en Claas Willems van Wieringen testament op langstlevende etc. (akte 48, Notaris Josué L'Ange Josuézn).

Klaas Willems was de oudste en eerste stamvader Van Wieringen die zich in Esselijkerwoude vestigde in de bekende, monumentale boerderij.

Testament Jacob Florisz Ruijgrok en Maritje Arisdr van Velzen (Hoge Rhijndijk, Hazerswoude).

Dochter Dirkje Jacobs Ruijgrok gaat trouwen met Klaas van Wieringen. Gemelde Klaas van Wieringen heeft bedenkelijkheid gemaakt omtrent legitime portie welke hun comparanten testament op de langstlevende van hen zoude competeren. Zij willen dit gaarne wegneemen en hun schoonzoon ten dien opsigte gerust willende stellen, en waren te raden geworden na voorals dan aff te zien en op de kragtigste wijze doenlijk te renuncieren van de legitime

portie welke hun comparanten tesamen of de langstlevende in den boedel en nalatenschap van hunne voors. dogter soude mogen off kunnen competeren met de belofte om hunne schoonzoon nooit om eenige voldoeninge dienaangaande te sullen moeijen. 15-6-1765 (akte 49).

Aanvulling Van Wieringen in Rijnland, pag. 155-158

Antoine François van Wieringen, geb. Lekkerkerk 8-8-1858, boekhandelaar en boekdrukker te Maasluis (A.F. van Wieringen & Co) (1885-1888), boek-, papier-, muziek- en kunsthandelaar te Apeldoorn (1893-), correspondent-boekhouder bij Neelmeijer & Co te Apeldoorn (- 1916), handelsbediende, overl. Apeldoorn 12-5-1916, tr. (1) Tiel 26-7-1888
Maria Mijs, geb. Tiel 20-8-1859, overl. Apeldoorn 25-5-1900, dr van David Mijs, boekhandelaar en uitgever, en Elizabeth Wilhelmina Brouwer, tr. (2) Apeldoorn 1-9-1910
Aagje Nicolai, geb. Veldhoven ... , overl. na 5-1916, dr. van Sijtze Nicolai en Hendrika Geertruida Kat.

A.F. van Wieringen had een boekhandel/drukkerij aanvankelijk te Rotterdam en later (1885) te Maassluis. Maassluis was een belangrijk centrum voor de zogenoemde *doleantie* binnen het protestantisme. Hij nam in 1893 de boek-, papier-, muziek- en kunsthandel van L. Hansma te Apeldoorn over.

Hij gaf een serie fraaie prentbriefkaarten uit over Apeldoorn.

Regentesselaan

Apeldoorn

Uitgave A. F. van Wieringen, Apeldoorn

Sofialaan

Apeldoorn

Uitgave A. F. van Wieringen, Apeldoorn

Stationsstraat

Apeldoorn

Uitgave A. F. van Wieringen, Apeldoorn

L. Miedt

Aanvulling Van Wieringen in Rijnland, pag. 300.

De hengst *Derenus* 285 N.S.Tg.

Eigenaar: Dirk van Wieringen te Abbenes

Bijlage bij het Paaschnummer 1933 van *De Boerderij*.

Links

Rubriek verzorgd door Jan van Wieringen te Almere

<http://www.vanwieringen.com/>

http://www.gravenopinternet.nl/nl/zoek/index_record.php

<http://www.vanwieringen.tk/>

<http://home.planet.nl/~sante428/2007/index.html>

<http://194.171.109.12/index.php?zoekterm=Wieringen%2C+van&exact=Ja&status=T>

http://nl-nl.facebook.com/people/Margriet_Van_Wieringen/666684841

<http://www.nobluffpoker.com/2008/10/pokernews-cup-party/>

<http://www.superyachtimes.com/editorial/5/article/id/2222>

Het artikel (eerste deel) over Jan van Wieringen (1638-1719) is verschenen in het oktobernummer (nummer 10) van *Gens Nostra* (pag. 621-635). Het tweede deel van het artikel volgt in het decembernummer. De beide nummers kunnen worden besteld bij de NGV, Postbus 26, 1380AA Weesp, info@ngv.nl

Gens Nostra

MAANDBLAD DER NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

JAARGANG 63 NUMMER 10 OKTOBER 2008

Jan van Wieringen (1638-1719), een zeventiende eeuwse genealoog, en zijn familie

P. D. MEIJER EN A. M. L. VAN WIERINGEN

1. Inleiding

De zeventiende eeuw heeft vele genealogen en heraldici gekend. De Republiek ontwikkelde zich tot een cultureel en economisch centrum. De rijke kooplieden werd in hun streven naar sociale bevestiging weinig in de weg gelegd door een naijverige adel. Om hieraan uitdrukking te geven werden onder meer genealogie en heraldiek volop beoefend.¹ Maar het ging niet alleen om vermogende kooplieden, de burgerlijke heraldiek bestond in de Nederlanden tenslotte al vanaf de veertiende eeuw. Naast Zwitserland is Nederland blijkbaar het land waar het burgerlijke wapengebruik het sterkst was en is verspreid.² Bekende zeventiende eeuwse genealogen en heraldici zijn bijvoorbeeld Aernout van Buchell, Cornelis Booth en Joost van Atteveld en zijn zonen Herman en Dirk.³

Jan van Wieringen (1638-1719) heeft een bescheiden bijdrage geleverd aan de zeventiende/vroeg achttiende eeuwse genealogie en heraldiek.⁴ In dit artikel gaan we in op zijn familie (hoofdstuk 2) en vervolgens op zijn werk (hoofdstuk 3). In de bijlagen worden kort twaalf gelegenheidsgedichten uit 1638 tot 1736 genoemd en 33 handschriften van hem nader uitgewerkt.

De familiewapens van Jan van Wieringen en zijn vrouw Amarante Meerm

2. De familie van Jan van Wieringen⁵

Beknopt overzicht Jan van Wieringen Ghijsbertsz

```

graph TD
    I["I. Aelbert Pietersz"] --- IIa["IIa. Pieter Aelbertsz"]
    I --- IIb["IIb. Lenaert Albrechtsz"]
    IIa --- IIIa["IIIa. Gijsbert Pietersz"]
    IIa --- IIIb["IIIb. Aalbert Pietersz"]
    IIIa --- IVa["IVa. Jan Ghijsbertszn."]
    IIIb --- IVb["IVb. Pieter"]
    
```

Gens Nostra 63 (2008)

621

U kunt ook een kijkje nemen op de website www.ngv.nl

Aanvulling Van Wieringen in Rijnland, pag. 436.

Overzichtstentoonstelling Galerie Jacoba Wijk, Wehe den Hoorn (2008).
Aloys van Wieringen (1942 - 2007)
Part.coll. 'Wolken en velden' - 2003
acryl op doek, 165 x 204 cm

Heraldiek Van Wieringen

Van Wieringen in Rijnland, pag. 190 e.v.

Pieter Aelbertsz (Albertsz) van Wieringen, leproosmeester (1607) en kerkmeester (1609, 1614) te Woerden, notaris (1613-1650) en pannenbakker te Woerden (1616-1642), ambachtsbewaarder van Reeuwijk (1638), cameraar (= thesaurier) en hoogheemraad van de landen en het Groot-Waterschap van Woerden (1659-1660), overl. tussen 1663 en 1669, tr. ... 1606 *Engeltje van Rijck (of Rietwijk)*, dr. van Mattheus Huijgensz van Rijck (of Rietwijk), brouwer in *De Hoorn* te Woerden (1615), lid van de vroedschap (1602-1623) en burgemeester (1612, 1621) van Woerden, gasthuismeester (1611), en Aaltje Willemsdr. van Gaesbeeck.

Wapen van Engeltjen van Rijck (Rietwijk) en Pieter Albertsze van Wieringen hoogheemraad van den landen ende het groot waterschap van Woerden (HUA, Familiearchief Martini Buys).

Van Wieringen in Rijnland, pag. 201 e.v.

Mattheus van Wieringen, geb. Amsterdam 12-7-1647, suikerbakker en raffinadeur, koopman (1694), poorter van Amsterdam 19-3-1694, woonde op de N.Z. Achterburgwal (1673), bij ondertr. geassisteerd met zijn moeder Geertruij Bisschop en zijn broeder Jan van Wieringe, overl/begr. Amsterdam (Oude Kerk) 9/13-11-1711, ondertr/tr. Amsterdam (Stadhuis) 31-1/21-2-1673 *Catharina (Catrina) Kieft*, geb. Amsterdam ca.1653 (rem.), begr. Amsterdam (Oude Kerk) 3-4-1676, dr. van Jan (Joan) Kieft, koopman en suikerbakker, en Jannetje Colijn.

Hij ondertekende: Mattheus Van Wieringen; zij ondertekende: Catharina kieft.

Zij woonden te Amsterdam, op de N.Z. Achterburgwal (bij de 'Corsjessteegh') (1676, 1711).

Hij is begraven in de Oude Kerk te Amsterdam, in hetzelfde graf als Maria van Wieringen, no 222. Graf no 222 bevindt zich in de Noorderzijbeuk.

Zie: *Jaarboek Centraal Bureau voor Genealogie* 14 (1960), genealogie Colijn, p. 69.

Van Wieringen in Rijnland, pag. 210 e.v.

Grafzerken in de Nieuwe Zijds (NZ) Kapel te Amsterdam

Het Historisch Museum Amsterdam heeft opgravingen verricht in de Nieuwezijds Kapel waar verschillende remonstrantse Van Wieringens zijn begraven.

De aanleiding voor deze opgravingen waren de verbouwingsplannen van de nieuwe huurder waarbij schade kon ontstaan aan archeologisch materiaal in de bodem van de NZ Kapel.

De geschiedenis van de plek waar de huidige kapel staat, tussen het Rokin en de Kalverstraat, gaat terug naar het jaar 1345. In dit jaar vond hier in een huis het 'mirakel

van Amsterdam' plaats. Een zieke man ontving het sacrament der zieken en nam een hostie tot zich. Hij gaf over en het braaksel werd in het vuur gegooid. De hostie brandde niet, maar bleef boven het vuur zweven. Dit mirakel was de reden voor de bouw van een kapel die in de 15e eeuw uitgroeide tot een grote gotische kerk. Jaarlijks trok deze heilige plek duizenden pelgrims. Na de Alteratie van Amsterdam werd de kapel vanaf 1590 gebruikt voor de protestantse eredienst. De protestanten verafschuwden dit heiligdom van de katholieken. Aan het begin van de 20ste eeuw hebben de katholieken onder aanvoering van J.A. Alberdingk Thijm getracht de kerk te kopen en te restaureren. De Hervormde Gemeente wilde de NZ Kapel echter afbreken en de dure grond aan de Kalverstraat te gelde maken. Protesten van particulieren, rijk en gemeente mochten niet baten. De middeleeuwse NZ werd in 1908 afgebroken en in 1912 vervangen door een kleinere nieuwe kapel.

In 2005/6 is deze kapel verhuurd aan The Dungeon, een uitbater van historische attracties. Deze wilde stalen rails laten aanbrengen in de kapel. Voordat dit kon gebeuren hebben stadsarcheologen bodemonderzoek gedaan waarbij tot ieders verbazing een bijna complete zerkenvloer naar boven kwam. Hier waren verschillende remonstrantse Van Wieringens in de 17de eeuw begraven en wellicht waren grafzerken van Van Wieringens te voorschijn gekomen?

Van: van Wieringen [mailto:amlvanwieringen@wxs.nl]

Verzonden: woensdag 12 april 2006 19:58

Aan: bma

Onderwerp: Grafzerken Oudezijds Kapel

Geachte heer, mevrouw,

In de Aanwinstenhoek van het Historisch Museum is een presentatie te zien van de zerkenvloer die onlangs tevoorschijn kwam in de Nieuwezijds Kapel. De zerkenvloer is naar ik heb begrepen door uw dienst overgetekend/gefotografeerd. Zou u kunnen nagaan of er grafzerken tussen zitten van onder meer Gijsbert van Wieringen (aldaar begraven in 1664), Jan van Wieringen (begraven 1719) en Pieter van Wieringen (begraven 1722). Het wapen is drie leeuwen (2 en 1). Zo'n toevallige ontdekking van een zerkenvloer kan misschien ook hier iets opleveren? Mocht dat zo zijn dan kan ik u behulpzaam zijn met informatie over deze begravenen. Voor uw moeite dank ik u bij voorbaat zeer hartelijk.

Met vriendelijke groet,

Fons van Wieringen

----- Original Message -----

From: Gawronski, Jerzy

To: amlvanwieringen@wxs.nl

Sent: Thursday, April 13, 2006 11:18 AM

Subject: RE: Grafzerken Oudezijds Kapel

Geachte heer van Wieringen,

De grafzerken van de door genoemde Van Wieringen zijn niet aangetroffen in de vloer die is onderzocht: ik moet hier bij opmerken dat slechts het middendeel van de oorspronkelijke vloer bewaard is gebleven en dat de graven in het voorste deel en het koor bij de sloop van de NZ kapel in 1908 zijn verwijderd.

Voor uw informatie: er zijn 3 stenen met leeuwen gevonden:

- graf code C25 heeft 2 leeuwen (afgesleten) met grafnummer 445
- graf code D11 heeft 3 leeuwenkoppen maar met tekst en naam van A. Hattingh uit 1637 met grafnummer 429. Indien het wapen overeenkomt, dan is deze steen hergebruikt.
- graf code F30 heeft halve leeuw en 3 turfjes, tekst ontbreekt, grafnummer 270

Wellicht kunt u in de grafboeken opzoeken welk grafnummer de door u gernoemde bijzettingen zouden hebben, dan kunnen we kijken of deze nummers in de resterende vloer voorkomen.

Met vriendelijke groet
J. Gawronski
hoofd afdeling Archeologie BMA

Van: van Wieringen [mailto:amlvanwieringen@wxs.nl]
Verzonden: zondag 23 april 2006 11:04
Aan: Gawronski, Jerzy
Onderwerp: Re: Grafzerken Oudezijds Kapel

Geachte heer Gawronski,

Ik heb de grafvermeldingen opgezocht. De teksten mail ik als bijlage hierbij. Het gaat om grafnummer 28. Ik vrees een te laag nummer (in het voorste deel van de kapel)?

Vriendelijke groet,

Fons van Wieringen

Geachte heer Van Wieringen,
Helaas, nummer 28 valt buiten de bewaard gebleven serie, de eerste 200 graven in de voorkant van de kerk zijn geruimd. Hier kunnen we op dit moment geen verdere informatie over verschaffen.

Met vriendelijke groet
Jerzy Gawronski

Grafzerken in de NH Kerk te Nieuwkoop

Van Wieringen in Rijnland, pag. 40.

De middeleeuwse kerk te Nieuwkoop was aan het begin van de 19de eeuw bouwvallig en de gemeente kon de onderhoudskosten voor de behoorlijk grote kerk niet meer opbrengen. Na een lange voorbereidingsperiode werd in 1822 op de plaats van de afgebroken kerk een kleinere kerk gebouwd die er nu nog staat en een sieraad is voor Nieuwkoop. Het lage stenen muurtje op de begraafplaats geeft de contouren aan van het koor van de grotere voorganger. Op dit thans buiten de huidige kerk gelegen deel van de vroegere kerk zijn enkele 17e eeuwse grafzerken te zien waaronder die van de in 1657 overleden Heer van Nieuwkoop, Johan de Bruyn van Buytewech (stichter van het Hofje van Nieuwkoop in Den Haag). De vroegere kerk is rond 1660 diverse malen op doek vastgelegd door de Amsterdamse kunstschilder Jan Abrahamsz Beerstraeten (1622-1666). De kerk is in 1984/85 grondig opgeknapt.

De vloer van de middeleeuwse kerk bestond uit grafzerken. Het begraven in de kerk werd eerst in de Bataafs-Franse tijd verboden. De zerkenvloer van de oude kerk werd in 1822 bedekt met een houten vloer. Dat onder de houten vloer nog zerken lagen wist na verloop van tijd niemand meer. Bij de restauratie in 1985/85 zijn de zerken herontdekt en zoveel mogelijk opgeknapt en teruggelegd.

In september van dit jaar verscheen van de hand van Hendrik Battjes een grondige beschrijving van de nog aanwezige zerken met daaraan toegevoegd een geschiedenis van de kerk en een vermelding van achterhaalbare gegevens van degenen die op de zerken zijn vermeld (*Oude Zerken uit de kerk van Nieuwkoop*). De Van Wieringens hebben lange tijd in Nieuwkoop gewoond en deel uitgemaakt van de bovenlaag van de plaatselijke samenleving zodat te verwachten is dat een of meer zerken een Van Wieringen vermelden.

In het boek van Hendrik Battjes staan twee zerken vermeld die onze belangstelling met name trekken. De eerste zerk (025) voert de volgende tekst:

HIER LEIDT BEGRAEVEN AEL
TJEN CORNELIS HOOGEVEE
ENDE IS INDEN HEERE GERUST
DEN 4 JANUARIUS ANNO 1657.
ENDE CORNELIS ADRIAENSEN
VAN WIERINGEN ENDE STERF
DEN 18 [?] NOVEMBER. ANNO 1698.

Hier ligt begraven Aaltje Cornelis(dochter) Hoogeveen en (zij) is in de Heere ontslapen den 4e januari 1657. En Cornelis Adriaanszoon van Wieringen, gestorven de 18e [?] november Ao 1698.

Cornelis Ariensz (Adriaensz) van Wieringen is vermeld op pag. 40 van *Van Wieringen in Rijnland*.

Van Wieringen in Rijnland, pag. 45.

Hier is begraven Dirck Willemszoon van er Pijlen en hij is gestorven de 9de november 1647.

Hier is grave Dirrick Wil lemssoon van der pijlen ende hij is gestorven den 9 November Ao 1647

Dirck Willemsz wordt in Nieuwkoop afwisselend aangeduid als Dirck Willemsz Fent en als Dirck Willems van der Pijlen. Hij is gehuwd met Maritge Pieters van Wieringen (zie *Van Wieringen in Rijnland*, pag. 45). Van dit echtpaar stammen vele nog levende Van Pijlens af.

Het wapen op de zerk is zeer waarschijnlijk een alliantiewapen Van Pijlen/Van Wieringen. Op de steen is ruimte uitgespaard voor de vermelding van Maritge Pieters van Wieringen. We kunnen slechts gissen waarom de erfgenamen haar naam na haar overlijden niet in de zerk hebben laten uithakken. Misschien is ze uiteindelijk niet hier maar ergens anders begraven?

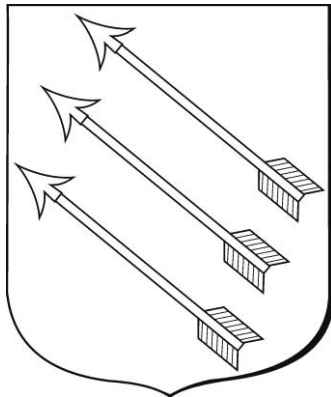
Het (alliantie)wapen hangt met een ring aan een tak. Het wapen Van Pijlen omvat 3 pijlen (i.e. linkerdeel, heraldisch rechts: het manswapen; zie hetzelfde bij wapen op zerk 28 in het boek van Hendrik Battjes: van Staveren/van Swanenburgh) evenwijdig schuin boven elkaar geplaatst.

Het uitgehakte wapen is interessant voor de Van Wieringens omdat het een variant betreft van het gebruikelijke wapen met de drie (klimmende) leeuwen, geplaatst 2 en 1.

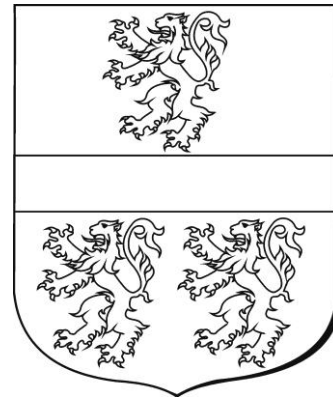
De plaatsing is hier omgekeerd: 1 en 2. Bovendien is een dwarsbalk toegevoegd. De onderste twee leeuwen zien er redelijk uit, voor de bovenste leeuw was blijkbaar te

weinig ruimte.

De omschrijving op basis van deze afbeelding is: drie (klimmende) leeuwen geplaatst 1 en 2, doorsneden met een dwarsbalk.

Van (der) Pijlen

Van Wieringen

Uitgaande van dit (zeer waarschijnlijke) alliantiewapen betekent, dat het wapen met de drie leeuwen (in twee varianten qua plaasting van de leeuwen) nu in drie van de vier in *Van Wieringen in Rijnland* behandelde families geïdentificeerd is. Het is meer en meer het algemene familiewapen voor de Rijnlandse Van Wieringens.

*Kerk te Nieuwkoop,
Regthuysplein.*

